

بر بال تجربت

راهکارها و تجربیات انس با قرآن

عنوان و نام پدیدآور: بر بال تجربه: راهکارها و تجربیات انس با قرآن/اداره کل قرآن، عترت و نماز معاونت پرورشی و فرهنگی وزارت آموزش و پرورش، اداره کل قرآن عترت و نماز معاونت پرورشی و فرهنگی استان خراسان رضوی.

مشخصات نشر: تهران: وزارت آموزش و پرورش، معاونت پرورشی و فرهنگی، مؤسسه فرهنگی منادی تربیت، ۱۳۹۵.

مشخصات ظاهری: ۲۳۸ص. مصور(رنگی)، جدول(رنگی)، عکس (رنگی)

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۹۰-۰۹۳-۶ وضعیت فهرست‌نویسی: فیا

عنوان دیگر: راهکارها و تجربیات انس با قرآن.

موضوع: قرآن - - ترویج موضوع: Qur'an - - Promotion

شناسه افزوده: ایران. وزارت آموزش و پرورش. اداره کل قرآن، عترت و نماز.

شناسه افزوده: ایران. وزارت آموزش و پرورش. اداره کل آموزش و پرورش استان خراسان رضوی.

گروه گسترش فرهنگی نماز، قرآن، و عترت.

شناسه افزوده: ایران. وزارت آموزش و پرورش. مؤسسه فرهنگی منادی تربیت.

رده‌بندی کنگره: ۱۳۹۵ ب/۶۵ BP

رده‌بندی دیویی: ۲۹۷/۱۵ شماره کتابشناسی ملی: ۴۲۷۱۰۱۱

بر بال تجربه ۱

اداره کل قرآن عترت و نماز معاونت پرورشی و فرهنگی وزارت آموزش و پرورش

اداره کل قرآن عترت و نماز معاونت پرورشی و فرهنگی استان خراسان رضوی

شورای برنامه‌ریزی: سیدجواد بهشتی - محمد بنیادی - محمدرضا مسیب‌زاده - علی عزتی -

محمدابراهیم محمدی

تنظیم و تدوین: میکائیل باقری - محمدجواد پیشوایی - محمدرضا مسیب‌زاده

ویرایش: محسن افخمی روحانی - علی اصغر یدی

صفحه‌آرا: جواد ذاکر تولائی

ناشر: موسسه فرهنگی منادی تربیت

تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه

چاپ اول: ۱۳۹۵

قیمت: ۲۰۰۰۰ تومان

ISBN978-600-390-093-6

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۹۰-۰۹۳-۶

Email: info@monadi.org

WWW.monadi.org

تهران. خیابان استاد نجات‌الهی. بین چهارراه سمیه و طالقانی. کوچه بیمه. پلاک ۲۶

نمبر: ۸۸۸۹۴۲۹۰

تلفن بخش: ۸۸۸۹۴۲۹۲

تلفن فروشگاه: ۸۸۹۳۱۸۵۲

فهرست مطالب

صفحه

موضوع

۷	مقدمه
۱۰	فرم بررسی طرح ها و ایده های فراخوان تجربیات قرآنی
۱۵	راهکارها و تجربیات انس با قرآن در دانش آموزان
	بهزاد امیری
۲۱	تقویت مفاهیم قرآنی (مجموعه)
	عزرا سلمانی صفا
۲۵	استفاده از اعراب قرآن کریم در درک صحیح مفاهیم
	فرشته (زهره) بصراوی
۳۵	راهکارها و تجربیات انس با قرآن در دانش آموزان
	فهیمة بهادرانی / زهرا نقدی / فرحناز بهادرانی
۳۹	اعراب طبقه بندی شده جزء اول قرآن کریم
	سیده مریم پیمان
۴۱	درک مفاهیم قرآنی با روش بارش مغزی
	محمد جلیلی
۴۷	کلواژه های وحی
	اکرم جمشیدیان
۵۳	واژه بگو آیه بخوان
	اکرم جمشیدیان
۵۷	اجرای نمایش راهی برای یانسپاری و تفهیم آیات قرآنی
	سید جهانیان
۶۳	شیوه ی حفظ آیات قرآن کریم
	با استفاده از ایجاد انگیزه و یادگیری مشارکتی در کلاس چند پایه ابتدایی
۷۱	خیبر حبیبی
	عاشقان وحی
	مهدی حزب الهی
۷۵	چگونگی گسترش و تثبیت فعالیت های قرآنی
	محمود حمیدنوی رمیلی
۸۱	آموزش مقدماتی صوت و لحن قرآن کریم در قالب گروه های همخوانی
	داوود خلوصی
۸۷	تفسیر موضوعی قرآن کریم
	فاطمه دقایقی

موضوع

صفحه

۹۱	طرح زبان آموزی قرآن بشارت	محمد حسن رزاق
۹۹	فارسی پایه ی اول همراه با آیات و احادیث منتخب	طلهره زارع
۱۰۱	یادسپاران کوچک، یادسپاری های بزرگ	سارا قربانی
۱۰۵	حفظ قرآن و تدبیر محفوظات	مهربابا سیاتیری
۱۱۳	تاثیر آموزش قرآن به روش آسان و پیوسته گام دوم در تکامل شخصیت معنوی دانش آموزان	مرضیه موسوی عباس صادقی
۱۱۹	ترجمه توضیحی قرآن مجید بر آیه خود را و نوجوانان	علی ملکی
۱۲۹	پویندگان مکتب نور	محمد رضا فکرجوان
۱۳۳	بررسی وضع موجود و راهیابی به وضع مطلوب در فقه الیت های قرآنی	حسین قربانی
۱۳۷	استفاده از جلوه های درخشان قرآن کریم در آموزش مفاهیم درس حرفه و فن	هلدی کوشا
۱۴۱	روخوانی قرآن همراه با تجوید، ویژه ی مقطع ابتدایی	احمد رضا محسنی
۱۴۳	روخوانی قرآن همراه با تجوید، ویژه ی کودکان ۵ تا ۶ سال و افرادی سواد	احمد رضا محسنی
۱۴۵	روخوانی قرآن همراه با تجوید و همراه با فهم کویکنه آیات قرآن	احمد رضا محسنی
۱۴۷	حفظ آیات قرآن همراه با فهم کویکنه از جزء سی ام ویژه ی کودکان ۴ تا ۱۲ سال، به روش کدگذاری و تصویر خوانی	احمد رضا محسنی
۱۴۹	به کارگیری آموزه های دینی در قالب فعالیت های جسمانی	عبداله مندی احمدربانی معصومه ولایتی
۱۵۳	قرآن همگام با انگلیسی	کمال مولودپوری
۱۵۹	طرح فجر قرآن	سید مهدی میرلوحی

۱۶۳	کیفیت بخشی مسابقات قرآن کریم و معارف اسلامی در دوره های ابتدایی و راهنمایی رضانباتی
۱۷۲	چهل گام در اشاعه برنامه بررسی قرآن دوره ابتدایی رضانباتی
۱۷۵	جذب و نگهداری نخبگان حافظ و قاری حسین نصراللهی
۱۸۱	الگوی تلاوت میکتیل باقری
۱۸۵	بانک حفظ سره میکتیل باقری
۱۸۹	طرح تلاوت نور زنده یاد نصرالله برزگر طرقله
۱۶۵	طرح راهنمای نور در ترجمه قرآن معبد عبدالاحسین قلی زاده نوقایی
۱۹۹	ارائه روش تدریس قرآن در پایه ی اول سوم و سوم به کمک شعر و سرود فاطمه ابره مرادی پور
۲۰۹	پرورش مهارت های تفکر و مفاهیم قرآن کریم (برای اول، دوم و دبیرستان) مریم ادیب
۲۱۹	طرح جلسات قرآن هفتگی دانش آموزان علی اصغری
۲۲۵	برنامه تحول در نظام آموزش قرآن کریم محمدرضا لایقی
۲۳۳	تنظیم مراحل آغازین ونحوه ادامه آن وچگونگی پایان حفظ وروش های تثبیت مرا آذر

حضرت امام علی (علیه السلام) فرمودند: با مردان آزموده و صاحب تجارب همنشین باش، چه اینان متاع پرارج تجربه های خود را به گرانترین بها یعنی فدا کردن عمر خود تهیه کرده اند و تو آن متاع گرانقدر را با ارزانترین قیمت یعنی با صرف چند دقیقه وقت بدست می آوری.

بی تردید لحظات عمر انسان همچون طلای ناب و گران بهایی است که با شناخت ارزش این سرمایه بی بدیل و استفاده بهینه از آن می توان در مسیر کمال و سعادت حرکت کرد و به موفقیت و مراتب عالی دست یافت.

از جمله مواردی که در کلام بزرگان به آن سفارش شده، کسب علم و تجربه است و حتی در مواردی اهمیت تجربه را بالاتر از علم دانسته اند (التجربه فوق العلم)

بهره گیری از تجربه های گوناگون، خود، منبعی برای درک و فهم بهتر مسائل است و آنان که از تجربه های خود و دیگران به درستی استفاده می کنند در تصمیم گیری ها کمتر دچار اشتباه می شوند و از توفیق بیشتری در اداره امور برخوردارند. امام علی (ع) فرمایند: «نگهداری [و بهره گیری درست] از تجربه سبب موفقیت است»

از آنجا که با بهره گیری درست از تجربه ها می توان راهکارها را یافت و به اقدام مناسب دست زد، اقدام شایسته و درخور تحسین اداره کل آموزش و پرورش خراسان رضوی و حمایت بی دریغ اداره کل قرآن، عترت و نماز وزارت آموزش و پرورش در برگزاری نخستین کارگاه تجربیات قرآنی که در این فرایند، طرحها و تجربیات ارزنده معلمان و فعالان قرآنی سراسر کشور؛ شناسایی و با بهر خرد همایش «تجلی تجربیات برتر» معرفی شدند، ستودنی است و ما را برآن داشت تا حاصل این تجربه گرانقدر را در ذکر این نکته که چاپ این تجربیات، دلیلی بر تأیید این طرحها و یا رد سایر طرحها نیست (در این مجله چاپ نموده و در اختیار علاقمندان قرار دهیم تا با اجرای این تجربیات به فراخور زمان، مکان، مخاطب و... برک زینتی بر باقیات الصالحات خویش و دیگران بیفزائیم. ان شاء الله

دکتر حمید رضا کفاش

معاون پرورشی و فرهنگی

به نام خالق هستی

به منظور تحقق منویات مقام معظم رهبری حضرت آیت الله العظمی خامنه ای، مد ظله العالی، در خصوص مهجوریت زدایی از قرآن کریم، و در جهت ایجاد بانک تجربیات قرآنی و بهره مندی از ایده ها و خلاقیت های نیروهای قرآنی ناشناخته در آموزش و پرورش، اساتید و پیش کسوتان قرآنی حوزه و دانشگاه و سایر ادارات و نهادهای اعم از دولتی و غیردولتی، نخستین فراخوان تجربیات قرآنی از سوی اداره کل قرآن، عترت و نماز وزارت آموزش و پرورش در بهمن ماه ۱۳۸۸ برنامه ریزی شد.

اهداف:

- شناسایی و جذب دیدگاه ها و طرح های فعالان قرآنی کشور با هدف مهجوریت زدایی از قرآن.
- تلاش در جهت جوگیری از موازی کاری در فعالیت های قرآنی
- بازنگری فعالیت ها و شناسایی و جمع آوری طرح های مختلف در زمینه تعمیق فعالیت های قرآنی
- فراهم نمودن زمینه شناسایی، بالایش و اجرای طرح های قرآنی افراد حقیقی و حقوقی.
- تاسیس بانک تجربیات، طرح ها و ایده های قرآنی.
- بهره برداری از ظرفیت نهادهای، موسسات و شخصیت های قرآنی.

محورهای فراخوان:

- ارائه روش های تدریس قرآن در سطوح مختلف با در نظر گرفتن شرایط سنی.
- تنظیم مراحل آموزشی مدارس قرآنی سر رشته های، خرائت، حفظ، ترجمه و مفاهیم.
- تنظیم سر فصل ها و منابع آموزشی.
- آموزش غیر حضوری قرآن در سطوح مختلف و به منابع محروم.
- کیفیت بخشی مسابقات قرآن و معارف اسلامی، استعدادهای درخشان و منابع و مراحل اجرا، نحوه اجرا، داوری و ...

- ساخت و ساز مدارس قرآنی ها و تامین منابع مالی آن.
- ارتباط از طریق سامانه پیامک به منظور آموزش دانش آموزان و تعامل با اساتید قرآنی.
- هنرهای قرآنی مانند: نمایشنامه، سرود، کلیپ، بلوتوث و ...

علاوه بر اهداف و محورهای ارائه طرح ها، نحوه ارسال طرح ها (تایپ شده، در قالب لوح فشرده، از طریق وب سایت)، فرم ارائه تجربیات شامل اطلاعات شخصی شرکت کننده، سطح عملیات طرح، وضعیت اجرایی طرح و نتیجه آزمایشی طرح و مخاطبین در بروشور مورد نظر گنجانده شد تا نکته مبهمی باقی نماند.

تشکیل ستاد های مرتبط با فراخوان:

الف- ستاد عالی:

جناب آقای محمد بنیادی	مشاور محترم وزیر و مدیر کل قرآن، عترت و نماز:
جناب آقای سید جواد بهشتی	مشاور محترم قرآنی
جناب آقای محمدرضا مسیب زاده	معاون قرآن و عترت اداره کل قرآن، عترت و نماز:

رئیس اداره : آقای علی عزتی
کارشناس مسئول اداره قرآن : آقای محمد جواد پیشوایی

ب- ستاد اجرایی:

ستاد اجرایی مستقر در اداره کل آموزش و پرورش استان خراسان رضوی
مدیر کل وقت استان و رئیس ستاد اجرایی: آقای حسین هژبری
معاون پرورشی و تربیت بدنی استان: آقای محمد ابراهیم محمدی
رئیس گروه قرآن و عترت و نماز استان و دبیر اجرایی: آقای میکائیل باقری

سایر اعضا:

آقایان سید امداد حسینی، محسن افخمی روحانی، عبدالمجید علیجان نژاد، محمدتقی عباسیان، علی اصغر یدی

مراحل اجرای و شرایط:

الف- تبلیغات: طبر برنله ریزه های انجام شده پوسترهای تبلیغاتی و بروشورهای تهیه شده به کلیه استان ها ارسال گردید و تبلیغات رسانه ای از طریق تلویزیون، رادیو و روزنامه ها به نحو مطلوب انجام شد. زمان ارسال آثار تا پایان خردادماه ۱۳۹۹ تعیین گردید. با توجه به استقبال شرکت کنندگان و فرصت بیشتر برای تنظیم آثار به مدت یک ماه تمدید شد.

ب- بررسی اولیه آثار واصله به دبیرخانه:

در مرحله اول بررسی آثار آن دسته از آثار که خارج از محورهای فراخوان بود جداسازی و از فرایند مربوطه حذف و آثار پذیرفته شد جهت بررسی های لازم. داوری اولیه در اختیار داوران قرار گرفت.

ج- از مجموع آثار واصله (حدود ۹۰۰ اثر)، ۵۰۰ اثر در اختیار داوران گروه اول قرار گرفت که این گروه از داوران ضمن بررسی و ارزیابی اولیه، برای هر کدام از آثار فرجه شماره یک را برای آنان تکمیل و در نهایت ۱۵۰ اثر که بالاترین امتیاز را کسب نمودند به مرحله بعد، پست نمودند.

د- به منظور استفاده از نظرات افراد صاحب نظر و نیز به منظور بازبردن دقت و استفاده از تجربیات ارزنده داوران مختلف، ۱۵۰ اثر مذکور در اختیار داوران گروه دوم قرار گرفت که در نهایت ۴۵ اثر بعنوان آثار برگزیده معرفی شدند.

هیأت داوران کشوری: حجة الاسلام والمسلمین سید جواد بهشتی، محمد بنیادی، محمد رضا مسیب زاده، و علی عزتی

تبصره: در داوری آثار واصله، مواردی از قبیل: همسو بودن طرح و تجربه با محورهای فراخوان، گستره اجتماعی طرح، قابلیت اجرای طرح در گستره آموزش و پرورش حائز اهمیت بوده است.

